

העונה ה־25

סדרת כלים וקולות

קונצרט מס. 3

דידו ואניאס

אבנר בירון, מנצח

הנרי פרסל (1659-1695) | שאקון בסול מינור לכלי קשת
בנג'מין בריטן (1913-1976) | סרנדה לטנור, קרן וכלי קשת, אופ. 31

אוליבייה דיומה, טנור | אלון ראובן, קרן

הפסקה

הנרי פרסל (1659-1695)

"דידו ואניאס", אופרה בשלוש מערכות
לברית מאת נחום טייט

קתרין קינג, דידו	הדס פארן־אסיה, בת לוויה
אוליבייה דיומה, אניאס	הגר שרביט, מכשפה ראשונה
דניאלה לוגסי, בלינדה	ענת ונגר, מכשפה שנייה
אלון הררי, היידעונית	הגר שרביט, רוח
	רפאל זנזורי/גיא פלץ, מלח

אנשי חצר, מכשפות ומלחים:

אנסמבל זמרי מורן, ניהול מוסיקלי: נעמי פארן

● **חיפה** | אולם רפפורט, יום ד' 18.2.09 בשעה 20:30

● **תל אביב** | מוזיאון תל אביב לאמנות, יום ו' 20.2.09 בשעה 14:00; מוצ"ש 21.2.09 בשעה 20:30; יום א' 22.2.09 בשעה 20:30

● **ירושלים** | אולם הנרי קראון, תיאטרון ירושלים, יום ב' 23.2.09 בשעה 21:00

נגנים אורחים: דריה צ'פלין - ויולה; שירה מני - צ'לו; דמיטרי רוזנצוויג - קונטרבס; מיכאל מלצר - חליליות; יאיר אבידור - תאורבו

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

כתיבת התכנייה: קדם בוגר עיצוב: חגית מימון

הישראלית, תזמורת רשות השידור ירושלים, הסינפוניה באר־שבע, ומוזמן לנצח על תזמורות ברחבי העולם.

אבנר בירון כיהן כמנהל מוסיקלי של מספר פסטיבלים וביניהם פסטיבל אברגוש ופסטיבל "ימי מוסיקה וטבע" בגליל. הוא הקים את "אנסמבל סולני הגליל" - הרכב וירטואוזי אשר זכה להצלחה בינלאומית בזמן קצר, והוזמן בניצוחו לסירי קונצרטים ברחבי העולם.

חלק גדול מפעילותו מוקדש לחינוך מוסיקלי. ב־1994 נתמנה לראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בשלוש הקדנציות לכהונתו הצעיד בירון את האקדמיה להישגים אמנותיים מרשימים. בין היתר יזם פתיחת מחלקה למוסיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה ויסד את הפקולטה למוסיקה רבת־חומית. כמו כן נבחר לכהן כחבר הועדה המתמדת של ארגון האקדמיות הגבוהות למוסיקה באירופה (AEC).

אבנר בירון החל את הקריירה המוסיקלית שלו כחלילן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית וכחלילן־סולן בתזמורת הקאמרית הישראלית. למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית ירושלים, והשתלם בניצוח באקדמיה למוסיקה בוינה ובמוצרטאום בזלצבורג.

גישתו המיוחדת למוסיקה ולאיינטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה במוסיקה ובמדע. כחלילן הרבה להופיע בריסילים ובהרכבים קאמרליים. ניהל ולימד כיתות־אמן רבות משתתפים לחלילנים ולמורים לחליל בארץ ובחו"ל. כמורה וכמחנך העמיד בירון דור צעיר של חלילנים ומורים בכירים לחליל.

בשנת 2005 זכה אבנר בירון בפרס שרת החינוך על מצוינות ועשייה אמנותית רבת־שנים בתחום המוסיקה, ועל תרומתו לחיי המוסיקה בארץ.

המנצח והחלילן אבנר בירון הוא מייסדה, מנהלה המוסיקלי ומנצחה הקבוע של תזמורת הקאמרטה הישראלית ירושלים מיום היווסדה. יצירתיות, חדשנות ומקוריות מאפיינות את פעילותו המוסיקלית המגוונת. בעבודה אינטנסיבית ומעוררת השראה הביא את התזמורת למעמד־על בעולם המוסיקה הישראלית, ולהכרה בינלאומית נרחבת.

אבנר בירון בונה תכניות קונצרטים מקוריות ומעניינות. בעבודתו עם תזמורת הקאמרטה הוא מחזיר לבימות הקונצרטים בארץ יצירות נדירות מהרפרטואר המוסיקלי לצד נכסי צאן ברזל של המוסיקה הקלאסית. כמו כן מעודד יצירה ישראלית מקורית ע"י הזמנת יצירות מהמלחינים וביצוען בארץ. בסירי קונצרטים ברחבי העולם והקלטתן.

התזמורת בניהולו ובניצוחו מייחדת חלק ניכר מפעילותה לפעולות חינוך למוסיקה בקרב תלמידים בירושלים וברחבי הארץ.

התזמורת תחת שרביטו של בירון מופיעה בהצלחה רבה בסירי קונצרטים רבים באירופה, אמריקה והמזרח הרחוק, באולמות הקונצרטים המרכזיים באמסטרדם, ברלין, לייפציג, בון, פריס, ניו יורק, וושינגטון, לוס אנג'לס, שיקגו, אלסקה, בייג'ין, שנחאי ועוד. הקונצרטים וההקלטות הרבות של בירון עם התזמורת זוכים לשבחי הביקורת בישראל ובעולם.

הוא ניצח על התזמורת הפילהרמונית

מר איאן ק. קאראן, היו"ר והמייסד של החברה הבינלאומית המשגשגת Capital Intermodal, הוא גם נשיא/לשעבר של הארגון הבינלאומי להשכרת מיכלים בניו יורק וחבר במליאת לשכת המסחר של המבורג. הוא גם מכהן כראש ידדי אולם הקונצרטים Laeiszhalle והמרכז לכירורגיה קרדירוסקולארית ולב בהמבורג.

מר קאראן תומך במספר מוסדות וארגוני תרבות, חברה וספורט בהמבורג. הוא שם דגש על תוכניות אינטגרציה כמו גם אימון ופיתוח נוער. הוא גם חובב תרבות ואמנות ומממן פעילויות בתחומים אלה, בין השאר הבלט והאופרה הממלכתית של המבורג, ולאחרונה גם הקאמרטה הישראלית ירושלים. עבור מעורבותו החברתית והתרבותית, זכה מר קאראן לאות לשבח הגבוה ביותר מטעם נשיא הרפובליקה הגרמנית.

Capital Intermodal ומר קאראן גאים ביותר על היותם התומכים העיקריים בקאמרטה הישראלית ירושלים, המביאה מוסיקה ערכה לאנשי ירושלים וישראל כולה.

קתרין קינג מוערכת כאחת מזמרות המצורסופן הורסטיליות ביותר של דורה. הרפרטואר שלה עצום ומשתרע למן מוסיקה של ימי הביניים ועד יצירות בנות זמננו. היא הופיעה עם תזמורת ואנסמבלים מובילים רבים באנגליה, וביניהם האקדמיה למוסיקה עתיקה, התזמורת הסימפונית של ברמינגהם, התזמורת הקאמרית האנגלית, פרטוורק, קונסרט גבריאלי, הקולות הגותיים, תזמורת האלה, התזמורת המלכותית האנגלית וקונסרט טברנר. היא מופיעה בקביעות בפסטיבלים של אלדברג, ברוז', אדינבורו, ופסטיבל שלושת המקהלות. הופעותיה ברחבי העולם כוללות את אורטוריית חג המולד בטרונדהיים, "חלום גרונטיוס" בוורשה ו"מלכת הפיות" עם מקהלת הרדיו השווייצית. מבין הקלטותיה: אריות מאת באך, "אריות חצר" (שכתה לפרסים), יצירות מאת דאולנד, שירים מאת מודרה, וכן "מעל הכוכבים" מאת תומקיןס. כמו כן הקליטה מספר תקליטורים עם "הקולות הגותיים": בין הופעותיה על בימות האופרה: "לוצ'יה דה למרמור", "פלאביו", "עולם הירח", ו"ייבגי אוניגין".

אוליביה דיומה למד במרכז למוסיקת אברוק בורסאי, ובאקדמיה המלכותית בלונדון. הוא זכה לתואר "האמן המבטיח של השנה" מטעם הירחון הגרמני "עולם המוסיקה", עבור הופעתו בתפקיד הפרולוג באופרה "טבעת החנק" בפסטיבל אקס'אן פרובנס. הפקה זו בוצעה בוניה, אדינבורו, בריסל ופריז. תפקידים אופראיים נוספים: "השועלה הערמומית", "רולאן" מאת לולי, "המלך הרועה", "הלנה היפה" ו"מלכת הפיות". על בימות הקונצרטים הופיע ב"רומיאו ויוליה" מאת ברליוז, "ואלסים על שירי אהבה" מאת ברהמס, "מזמורים" מאת בריטן, שירים מאת פורה בפסטיבלים בצרפת ובבריסל, "סצינה מאופרה" מאת ג'ונתן הרווי עם אנסמבל אנטרקונטמפורן, "אהבת משורר" בניו יורק, והופעות נוספות בפסטיבלים באקס'אן פרובנס, פריז, שטוטגרט ושוויינגן. מהקלטותיו: קנטטות מאת ברינס, "רולאן" מאת לולי, וכן בדיו.די. באופרה "טבעת החנק" וב"רשימות מבית המתים" מאת ינצ'ק בניצוח פייר בולז ובבימוי פטריס שרו. זוהי הופעתו הראשונה עם הקאמרה הישראלית, ירושלים.

בוגרת בית הספר הגבוה למוסיקה ע"ש בוכמן-מהטה באוניברסיטת תל-אביב, בכתתה של פרופ' תמר רחום. במסגרת לימודיה באקדמיה למוסיקה בתל אביב, שרה את התפקידים סוזנה ב"נישואי פיגרו" ומינה באופרה "חליל הקסם" של מוצרט וזכתה לביקורות נלהבות. זכתה בפרס הראשון בתחרות לזמרה ובפרס הראשון בתחרות למוסיקה קאמרית של בית הספר למוסיקה ע"ש בוכמן-מהטה. מרבה להופיע כסולנית עם תזמורת רבות, ביניהן התזמורת הפילהרמונית הישראלית (עמה שרה את תפקיד הכוהנת ב"אאידה", וכן ב"פנטזיה הכורלית" מאת בטהובן), התזמורת הקאמרית הישראלית, סימפונט רעננה ועוד. מופיעה בקונצרטים ורסיטלים רבים בארץ - בין השאר הופיעה במזיאון תל אביב, פסטיבל אבו גוש, פסטיבל כפר בלום ופסטיבל "צלילים במדבר". כמו כן הופיעה ברסיטלים בסקוטלנד, אנגליה וגרמניה. זוכת מלגת קרן התרבות אמריקה-ישראל. זוהי הופעתה הראשונה עם הקאמרה הישראלית, ירושלים.

רליד 1982, אלון סיים את לימודיו לתואר שני בזמרה בביה"ס ע"ש בוכמן מהטה בהדרכתה של פרופ' תמר רחום. זוכה מלגות מטעם קרן התרבות ע"ש אמריקה-ישראל, הביה"ס ע"ש בוכמן מהטה ומלגת הצטיינות לתואר שני ע"ש קולטון. זכה בשנת 2005 בפרס "התגלית הצעירה" בתחרות ע"ש הילדה צאדק בוינה, אוסטריה. השתתף בכיתות אומן עם אומנים כגון: ג'פרי גאל, הילדה צאדק, הרמוט הל ואנדראס שול, וכן בסדנת האופרה במרכז המוסיקה ביפו. נתן רסיטלים בלונדון ובגלזגו. הקליט את "אפולו ויקינטון" מאת מוצרט בניצוחו של ניקול מאט. הופיע לראשונה בבית האופרה הלאומי של ליטא בתפקיד הראשי של אורפיאו, באופרה מאת גלוק, בהצלחה רבה. מופיע בקביעות בפסטיבלי אברגוש וקול המוסיקה בגליל העליון, וכן מופיע עם מיטב התזמורת בארץ כגון: התזמורת הסימפונית ירושלים, תזמורת הבארוק ירושלים, התזמורת הקאמרית הקיבוצית והתזמורת הקאמרית הישראלית. זוהי הופעתו הראשונה עם תזמורת הקאמרה הישראלית, ירושלים.

צילום: אנהלים לוי

אלון לימודיו בקרן יער החל אלון בגיל 11, עם המורה יעקב קלינג. בגיל 12 כבר הופיע כסולן ועד לשירותו הצבאי כבר הופיע כסולן עם תזמורות, במשכן הנשיא, ובהופעות רדיו וטלוויזיה. לאחר לימודיו בארה"ב (דייט ג'וליי) ובהונגריה (פרופ' פרידריך אדם) ניגן כנגן ראשון בתזמורת הקאמרית הקיבוצית ובתזמורתו כעת, הקאמרה הישראלית. בתחום המוסיקה הקאמרית הופיע אלון ראובן בכל הסדרות המובילות ובפסטיבלי קול המוסיקה בגליל העליון, פסטיבל אבו גוש, הפסטיבל הבינלאומי למוסיקה קאמרית בירושלים ובאנסמבל וילה מוסיקה בגרמניה. תחומי פעילותו מתפרשים מג'אז עכשווי (אנסמבל ידיד), להקות רוק, ועד למוסיקה קלאסית. כסולן הופיע אלון פעמית רבות, בארץ ובח"ל. כמו כן כוללת פעילותו נגינה בשידורי רדיו חיים והופעות בטלוויזיה. אלון ראובן פעיל מאוד כמורה וכמנחיל מורשת הנגינה בקרן לתלמידים צעירים ומבוגרים כאחת, ומנגן על קרן אשר "קרן התרבות אמריקה ישראל" סייעה ברכישתה.

סינמקאמרה + בראנץ'

בראנץ' עשיר, קונצרט קאמרי וסרט -
אין דרך טובה מזו לקבל את השבת
אחת לשבועיים - בסינמטק ירושלים

חודש פברואר | BELLA ITALIA

יום שישי 27.2 - רומא

11:00 | בראנץ' איטלקי בלבן

12:00 | קונצרט קאמרי עם

נגני הקאמרה ואורחים

תכנית: ויואלדי - קונצרטו בלה מינור

לחמישיית כלי נשיפה בעיבוד רכטמן

רוסיני - סונטה מס' 1 לחליל,

קלרינט, קרן ופגוט

12:30 | סרט - "רומא" (איטליה/צרפת 1972)

במאי - פדריקו פליני

חודש מרץ | מרוסיה באהבה

יום שישי 13.3 - עיניים שחורות

11:00 | בראנץ' רוסי בלבן

12:00 | קונצרט קאמרי עם

נגני הקאמרה ואורחים

(שלישיית עיר שלם)

תכנית: דמיטרי שוסטקוביץ' - טריו מס. 2

במי מינור אופ. 67

12:30 | סרט - "עיניים שחורות" (רוסיה 1987)

במאי - ניקיטה מיכאלקוב

כרטיסים במהיר 110 ש"ח
(60 ש"ח ללא הבראנץ')

בקופת הסינמטק: 02-5654333

כרטיסי הנחה למנויי הסינמטק
בקופת הסינמטק.

כרטיסי הנחה למנויי הקאמרה:
02-5020503

סינמטק

הקאמרה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

כי אין בוקר טוב מזה

מנהלת מוסיקלית: נעמי פארן

והתזמורת הקאמרית הישראלית. בקיץ 2005 האנסמבל השתתף בפסטיבל באך תחת ניצוחו של מאסטרו הלמוט רילינג. בקיץ 2008 ייצג אנסמבל זמרי מורן את ישראל בפסטיבל "Vox Pacis" ("קולות לשלום") שנערך בשטוקהולם, ומטרתו יצירת קשרים וגשרים בין תרבויות ודתות שונות.

זוהי הופעתו הראשונה של האנסמבל עם הקאמרטה הישראלית, ירושלים.

הבינלאומית "שירת הימים" בישראל. האנסמבל הופיע בפסטיבל באך באורגון ארה"ב, בפסטיבל ליטורגי בגרמניה וכמקהלה הייצוגית ב"אקספו 2000" בהנובר. בעונת 2002-2003 הופיע בהפקות האופרה "דידו ואניאס" וכן במיסה ברויס מאת מוצרט.

במהלך השנים האחרונות השתתף האנסמבל בסדרות קונצרטים עם התזמורת הקאמרית הקיבוצית, התזמורת הסימפונית ראשון לציון

האנסמבל מונה זמרים צעירים, מוסיקאים מצטיינים בצה"ל וסטודנטים למוסיקה. הוקם ב-1998, כגוף מקצועי שמטרתו קידום זמרים צעירים לשירה אומנותית ומצוינות מוסיקלית, ופיתוח הזמרה הסולנית. האנסמבל מבצע את מיטב המוסיקה המקהלתית, וכן יצירות מקוריות של מלחינים ישראלים רבים.

בקיץ 2002 זכה בפרס הראשון בתחרות בינלאומית ביפן, וב-1998 בתחרות

מייקל צ'אנס

אבנר בירון, מנהל מוסיקלי

יונה אליאקשת

חנה מרון

אלכסנדר קורסנטייה

כלים וקולות

קונצרט מס. 4: שלוה וסער

אבנר בירון, מנצח
מייקל צ'אנס, קונטרה טנור

- 1 י.כ. באך || סימפוניה בסול מינור
- 2 ויואלדי || "לה פוליה" סונטה מס. 12 אופ. 1
- 3 י.ס. באך || קנטטה רי"ב 170, "מתק, שלוה, נועם ושמחת נפש"
- 4 עודד זהבי || "שי" (בכורה עולמית)
- 5 ויואלדי || קנטטה ר. 684, "חדלו עתה"
- 6 י.ס. באך || קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 1

חיפה | אולם רפפורט, יום ג' 17.3.09 בשעה 20:30

אור עקיבא | היכל התרבות, יום ה' 19.3.09 בשעה 20:30

תל אביב | מוזיאון תל אביב לאמנות, יום ו' 20.3.09 בשעה 14:00;

מוצ"ש 21.3.09 בשעה 20:30; יום א' 22.3.09 בשעה 20:30

ירושלים | אולם ימקא, יום ב' 23.3.09 בשעה 20:30

כשנגמרות המלים מתחילה המוסיקה

סדרה המשלבת בין מוסיקה לבין שירה ופרוזה

קונצרט מס. 3: מטמורפוזה

אבנר בירון, מנצח
אלכסנדר קורסנטייה, פסנתר
יגאל מלצר, חצוצרה
חנה מרון / יונה אליאקשת, שחקנית

- 1 ר. שטראוס || "מטמורפוזות" ל-23 כלי קשת
- 2 שופן || סקרצי מס. 1 ומס. 2 לפסנתר
- 3 יוסף ברדנשווילי || "מסיכות" (בכורה עולמית)
- 4 שוסטקוביץ' || קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ותזמורת, אופ. 35

כפר שמריהו | אולם וייל, יום ב' 2.3.09 בשעה 20:30

ירושלים | אולם ימקא, יום ג' 3.3.09 בשעה 20:30

רחובות | אולם ויקס, מכון וייצמן, יום ד' 4.3.09 בשעה 20:30

תל אביב | מוזיאון תל אביב לאמנות, יום ה' 5.3.09 בשעה 20:30

הרצליה | היכל התרבות, יום א' 8.3.09 בשעה 20:30

גני תקווה | מרכז הבמה, יום ב' 9.3.09 בשעה 20:30

אשקלון | היכל התרבות, יום ג' 10.3.09 בשעה 20:30

בנג'מין בריטן (1913-1976)

סרנדה לטנור, קרן וכלי קשת, אופ. 31

פרולוג || פסטורלה || נוקטורן || אלגיה || קינה || המנון || סונטה || אפילוג

הנרי פרסל (1659-1695)

"דידו ואניאס", אופרה בשלוש מערכות

לברית: נחום טייט

המורבידית הזאת נמצא מאוחר יותר באופרה "טבעת החנק", בשירתו המפתה של רוחו של פיטר קווינט. הקינה העתיקה ועוכרת השלווה מן המאה החמש-עשרה מולחנת כאן כמארש נוקב, הטנור חוזר כמנטרה על הפזמון החוזר, וכלי הקשת והקרן סוטים מן הסולם הפותח ודוחקים בו להמשיך עמם, אך לשווא, הטנור בשלו.

ההמנון לדיאנה מאת בן ג'ונסון הוא סקרצו, הפוגה קלילה ואווירית לאחר הקדרות הנוקבת של שני השירים הקודמים. הטנור ונגן הקרן נמצאים כאן בתחרות מתמדת, במעין מרוץ שנון וחסר-דאגה. השיר האחרון, ההמנון לשינה מאת ג'ון קיטס, מן השירים היפים ביותר בשפה האנגלית, מולחן כמעט כדקלום. הטנור אחוז שרעפים בעוד שהקרן הולכת ונמוגה. את האפילוג הקצר, הד לפתיחת היצירה, היא כבר מנגנת מחוץ לבמה.

הנסיבות שליוו את כתיבת "דידו ואניאס", והתאריך המדויק של הצגת הבכורה, לוטים בערפל ומהווים מקור לפולמוס בקרב ההיסטוריונים של המוסיקה. יש עדיין הסבורים שהאופרה נכתבה לבית-ספר

שהות ממושכת בארה"ב. למעשה אחראים ליצירתה שלושה אנשים: דניס בריין, נגן הקרן המופלא, שהזמין את היצירה מברייטן; פיטר פירס, הטנור האנגלי הנודע, בן זוגו של המלחין, שעבורו כתב בריטן יצירות רבות ואת מרבית התפקידים הראשיים באופרות שלו; והמלחין עצמו. היוצרים בחרו שישה שירים ממיטב השירה האנגלית, כשהנושא המשותף לכולם הוא הלילה, כיאות לשם היצירה.

היצירה פותחת בפרולוג לקרן ולכלי הקשת, מעין הד למסורת הרומנטית לכתיבה לקרן, עם תפנית מעניינת: בריטן מבקש מהנגן להשתמש בצלילים הטבעיים של הקרן, שאינם שייכים לסולם הדיאטוני המערבי והם זרים לאוזניו. האפקט הנוצר הוא מוזר וקסום כאחד. בפסטורלה מאת ג'וזף קוטן מרמזים המשפטים של הקרן הנמשכים מטה על עלי הסתיו הנושרים. הדי הקרן בנוקטורן מאת לורד טניסון יוצרים דימוי של נוף בצלילים: תרועת הקרן מוחזרת מן ההרים וגוועת לאיטה, כהד.

האווירה נערכת בשיר הבא: השושנה הגוועת מאת ויליאם בלייק - את הארוטיקה

יותר ממאתיים שנה מפרידות בין הנרי פרסל לבין בנג'מין בריטן, אולי שני המלחינים האנגליים הנודעים ביותר בכל הזמנים. באופן מוזר, מעמדם בקרב צמרת המלחינים נרכש בעיקר בזכות האופרות שכתבו. הדבר מתמיה במיוחד משום שאנגליה לא נודעה מעולם כמקור לאופרה, לעומת איטליה, צרפת וגרמניה, למשל.

הערב נשמע שתי יצירות מופת מאת שני המלחינים הגדולים הללו, זו בצד זו, באורח המאפשר להתוות קווי דמיון בין שניהם. חרף פער השנים הרב, אשר במרוצתו השתנו השפה המוסיקלית, הדרישות מהזמרים והנגנים ואף הכלים עצמם, הרי ששני המלחינים הללו משתייכים למסורת מפוארת של כתיבה לקול האנושי. שניהם מושפעים הן מהכתיבה הליטורגית האנגליקנית, והן מהזמר העממי. שניהם מפגינים רגישות רבה למילה הכתובה ומטעימים את הקול בהצללות שמקורן בטקסטים המושרים.

ראשית בריטן. מחזור השירים "סרנדה לקרן, טנור וכלי קשת" נכתבה עם שובו של בריטן לאנגליה, בשנת 1943, לאחר

ספרות וא/אכה

סדרת מפגשים במשכנות שאננים בהנחיית מיכאל אייזנשטדט, המתאם האמנותי של האופרה הישראלית. בכל מפגש יופיעו זמרי האופרה "סטודיו" של האופרה הישראלית בביצוע קטעים מהאופרות הרלבנטיות ויופיע מרצה אורח שידבר על הייחוד הספרותי של הסופר שיצירתו הועברה בהצלחה רבה למדיום האופראי.

13 במרס

אופרה וא.ב. יהושע | א.ב. יהושע

אופרה במאה ה־21. הסופר א.ב. יהושע העביר את הרומן "מסע אל תום האלף" מרומן לליברית לאופרה שהולחנה בידי יוסף ברדנשווילי.

24 באפריל

אופרה ושייקספיר | פרופ' אברהם עוז

המקור הספרותי הגדול ביותר של עולם האופרה הוא ויליאם שייקספיר שרבים ממחזותיו הולחנו על ידי ורדי (אותלו, מקבת, פלסטף), רוסיני (אותלו), תומא (המלט), בריטן (חלום ליל קיץ), גונו ובליני (רומיאו ויוליה) ואינספור מלחינים נוספים.

8 במאי

אופרה וגתה | פרופ' שמעון לוי

"ד"ר פאוסט" ו"ייסוריו של ורתר הצעיר" - שתיים מיצירות המופת של הספרות הגרמנית זכו לתחייה אופראית בידי גונו ובויטו (פאוסט) ומסנה (ורתר).

**כרטיסים במחיר מיוחד של 50 ש"ח
למפגש למנויי הקאמרטת הישראלית
ירושלים בטלפון 02-6292212**

משכנות שאננים מוסדה של הקרן לירושלים
Mishkenot Sha'ananim Founded by The Jerusalem Foundation
משכנות שאננים قام بإنشائها صندوق القدس

מרכז הכנסים ע"ש קנרד אדנאוור The Kanirad Adenauer Conference Centre

לקול הספדס של אנשי החצר. פרסל שאב רבות מסגנונו של לולי - האופרה היא בעצם טרגדיה לירית צרפתית בזעיר־אנפין, בפרולוג (שהמוסיקה לו אבדה) ושלוש מערכות. כמקובל בטרגדיה הלירית, מרבית הדרמה מועברת ברצי־טטיבים ובקטעי אריזוז קצרים, שבהם משולבים מחולות. הטרגדיה הלירית מקצה באופן מסורתי מערכה שלמה לעיסוק בכוחות האופל, או עולם המתים. פרסל עיבה את תפקיד היידעונית, ומבחינת זמן־במה הציבה כשוות־ערך לגיבורת האופרה, דידו.

אל תוך התבנית הצרפתית הזו יצק פרסל חומרים מה־Masque האנגלי (מעין פסטורלה) ואף יסודות אנגליים עממיים יותר (דוגמת שירת המלחים בפתחת המערכה השלישית). כמו כן הוא מרחיב מוסיקלית את תפקיד דידו, ושתי האריות שלה, בתחילת האופרה ובסופה, ארוכות למדי ועומדות בסתירה לחסכנות הרבה הנהוגה בשאר האופרה. גם הכתיבה הנועזת מבחינה הרמונית בפתחה לתמונת היידעונית מנוגדת לפשטות היחסית בשאר האופרה, ויוצרת בדיוק את הניגוד הדרמטי־מוסיקלי הרצוי.

האופרה הקצרה משופעת בהצללות מוסיקליות יפהפיות, התואמות בדיוק רב את הטקסט המושר. דוגמה נפלאה לכך ברצי־טטיב של דידו שבו היא נפרדת מבלינדה - הקו הקולי היורד מגלם את אפלת־המוות האוחזת בגיבורה. השאקונה היפה, בה מולחנת הקינה שבאה מיד לאחר מכן, נחשבת ובצדק לאחת מפניני המוסיקה הקולית. מקהלה נוגעת־ללב מסיימת את יצירת המופת הזו.

לנערות בהנהלת ג'וזיאס פריסט, שהיה מורה נודע למחול וכנראה גם היה אחראי על ההיבטים התיאטרליים של היצירה. הלברית מאת נחום טייט היא מופת של תמצות וחסכנות. העלילה מבוססת על חלקים מה"אינאדה" מאת וירגיליוס, ולהלן תקצירה.

דידו, מלכת קרתגו, מתענה באהבתה לאניאס, נסיך טרויה, וחשה באסון הממשמש ובא. אניאס מגיע ומפזר את ספקותיה בהבטחות אהבה נלהבות. היא ניאותה להפצרות אניאס ובת לווייתה, בלינדה, והפמליה יוצאת לציד. במערה מכנסת היידעונית את חברותיה המכשפות ומתכננת לחבל בעזרתן באהבתם של דידו ואניאס. תרועת קרנות הציידים משרתת כי החבורה המלכותית קרבה ובאה. המכשפות ניגשות להוציא את תוכניתן אל הפועל.

במעין דיאנה נערכות חגיגות, וסערה פתאומית מפסיקה אותן. אחרי שבלינדה מובילה את דידו למקום מחסה, מופיע מרקורי, שליח האלים (למעשה רוח מטעם היידעונית, בתחפושת) בפני אניאס ומוסר לו את הצו הגורלי מאת יופיטר הגוזר עליו לעזוב את קרתגו מיידית. מיוסר, מבטיח אניאס לציית. המכשפות והיידעונית חוגגות את הצלחת תחבולתן.

בנמל, ספינת אניאס מוכנה להפלגה. הספנים פוצחים בשיר תוך כדי ההכנות. היידעונית והמכשפות צופות בנעשה בהנאה, מתנבאות למות דידו וחורבן קרתגו. דידו מגיעה ושומעת לראשונה כי אהובה עומד לעזוב. לאחר יציאת אניאס, היא נושאת קינה נוגה ומתה בזרועות בלינדה,

3. Elegy (The Sick Rose)

O Rose, thou art sick!
The invisible worm
That flies in the night,
In the howling storm,
Has found out thy bed
Of crimson joy:
And his dark secret love
Does thy life destroy.
William Blake

4. Dirge

This ae nighte, this ae nighte,
Every nighte and alle,
Fire and fleete and candle–lighte,
And Christe receive thy saule.

When thou from hence away art past,
Every nighte and alle,
To Whinnymuir thou com'st at last;
And Christe receive thy saule.

If ever thou gav'st hos'n and shoon,
Every nighte and alle,
Sit thee down and put them on;
And Christe receive thy saule.

If hos'n and shoon thou ne'er gav'st nane,
Every nighte and alle,
The winnies shall prick thee to the bare bane;
And Christe receive thy saule.

From Whinnymuir when thou may'st pass,
Every nighte and alle,
To Brig o' Dread thou com'st at last;
And Christe receive thy saule.

From Brig o' Dread when thou may'st pass,
Every nighte and alle,
To Purgatory fire thou com'st at last;
And Christe receive thy saule.

If ever thou gav'st meat or drink,
Every nighte and alle,
The fire shall never make thee shrink;
And Christe receive thy saule.

If meat or drink thou ne'er gav'st nane,
Every nighte and alle,
The fire will burn thee to the bare bane;
And Christe receive thy saule.

סונדה לטנור, קרן ומיתרים

שישה משוררים אנגליים

פרולוג

1. פסטורלה (מרובעי ערב)

הזקין היום. השמש מט לפול
ודרכו קצרה כבר,
אך סוסיו, חרף מיומנותו,
בעמל במדרון את מרכבתו יובילו.

כעת הצללים ארכו, עד שנדמים
שיחי הפטל לארזים גבוהים;
כל תל של חולד הוא כמו הר,
ונמלה לפיל נפיל תדמה.

עדר קטנטן מטיל
צל פי שלושה ממה שהוא מכיל,
והנער הקטן הרועה,
נראה כפוליפמוס ענק.

כעת הכול ישובים על ספסלים,
באוויר הצח יושבים ומפטפטים,
עד שפבוס בטובלו בים,
ימציא מנוח לעולם.
ג'וזף קוטון

2. נוקטורנו

הזוהר נופל על חומות הטירה
ועל פסגות שלגים עתיקות יומין;
האור הארוך זע על פני אנגמים,
והאשד הפראי מנתר בהדרו:
תקעי, קרני; תקעי, הדייהבר יונעו.
תקעי, קרני; ענו, הדים, גוועו, גוועו, גוועו.

הטי אוזנך, מה דקים, צלולים,
דקים יותר, צלולים יותר, למרחקים יגיעו!
מה ערב ורחוק מצור וצוק
נשמע חיוור קול קרנות ארץ־הפיות!
תקעי, נשמע את מענה גאיות־הארנמן;
תקעי, קרני; ענו, הדים, גוועו, גוועו, גוועו.

אהבתי, גוועים הם ברקיע המפואר,
קורסים בגבע, שדה או בנהר:
הדינו מנשמה לנשמה יגיעו
וגדלים המה לנצח נצחים.

תקעי, קרני; תקעי, הדייהבר יונעו.
תקעי, קרני; ענו, הדים, גוועו, גוועו, גוועו.
אלפרד, לורד טניסון

Serenade for Tenor, Horn and strings

Six English Poets

Prologue

1. Pastorale (Evening Quatrains)

The day's grown old; the fainting sun
Has but a little way to run,
And yet his steeds, with all his skill,
Scarce lug the chariot down the hill.

The shadows now so long do grow,
That brambles like tall cedars show;
Mole hills seem mountains, and the ant
Appears a monstrous elephant.

A very little, little flock
Shades thrice the ground that it would stock;
Whilst the small stripling following them
Appears a mighty Polypheme.

And now on benches all are sat,
In the cool air to sit and chat,
Till Phoebus, dipping in the West,
Shall lead the world the way to rest.
Joseph Cotton

2. Nocturne

The splendour falls on castle walls
And snowy summits old in story:
The long light shakes across the lakes,
And the wild cataract leaps in glory:
Blow, bugle, blow, set the wild echoes flying,
Blow, bugle; answer, echoes, dying, dying, dying.

O hark, O hear how thin and clear,
And thinner, clearer, farther going!
O sweet and far from cliff and scar
The horns of Elfland faintly blowing!
Blow, let us hear the purple glens replying:
Blow, bugle; answer, echoes, dying, dying, dying.

O love, they die in yon rich sky,
They faint on hill or field or river:
Our echoes roll from soul to soul
And grow for ever and for ever.
Blow, bugle, blow, set the wild echoes flying,
And answer, echoes, dying, dying, dying.
Alfred, Lord Tennyson

לילה זה, לילה זה,
כל לילה ולילה,
אש וברד ואור־הנר,
והמושיע את נשמתך יקבל.
אנונימי (המאה החמש־עשרה)

5. המנון (המנון לדיאנה)

מלכה וציידת, טהורה ונאוה,
עתה השמש הושכבה לישון,
בכס־הכסף שלך יושבת את,
כולך אומרת הדר אצולה:
הספרוס מתחנן לאורך,
אלה זורת אור יקרות.

ארץ, רסני את צלך
פן בקנאתו יעז ויסתיר;
הן נברא כדור־זהר זה של סינתיה
להאיר שמי מרום בנעול היום;
ברכינו, אם כן, במראך, לו השתוקקנו,
אלה זורת אור יקרות.

את קשתך, מעשה פנינה, הניחי,
ואת חץ הבדולח הזוהר;
תני לצבי במנוסתו
מרחב לשאוף אוויר, ולו מועט:
את, ההופכת לילה ליום,
אלה זורת אור יקרות.
בן ג'ונסון

6. סונטה (אל השינה)

הו, מבשמת ענוגה של שעת־חצות דוממת,
החותמת באצבעות זהירות, מיטיבות,
את עיננו כמהות העלטה, הסכוכות מאור,
המוצלות בקרב השכחה האלוהית.

הו, שינה מרגעת! אם ייטב הדבר בעיניך,
באמצע המננוך זה עצמי את עיני המייחלות,
או המתיני ל"אמן", לפני שפרגך יטיל
סביב מיטתי את נדבות־ערשו.

אז הושיעני, פן יום אתמול יאיר
עלי כרי, ירבה צרות,
שמריני ממוסר־כליות חקרן, שאת כוחו
שומר לעלטה, חופר כחפרפרת;
סובי בתבונה את המפתח במשכנו המשומן,
וחתמי את התיבה המהוסה של נשמתי.

ג'ון קיטס

אפילוג

This ae nighte, this ae nighte,
Every nighte and alle,
Fire and fleete and candle-lighte,
And Christe receive thy saule.

Anonymous (15th century)

5. Hymn (Hymn to Diana)

Queen and huntress, chaste and fair,
Now the sun is laid to sleep,
Seated in thy silver chair,
State in wonted manner keep:
Hesperus entreats thy light,
Goddess excellently bright.

Earth, let not thy envious shade
Dare itself to interpose;
Cynthia's shining orb was made
Heav'n to clear when day did close;
Bless us then with wishèd sight,
Goddess excellently bright.

Lay thy bow of pearl apart,
And thy crystal shining quiver;
Give unto the flying hart
Space to breathe, how short so—ever:
Thou that mak'st a day of night,
Goddess excellently bright.
Ben Johnson

6. Sonnet (To Sleep)

O soft embalmer of the still midnight,
Shutting with careful fingers and benign,
Our gloom—pleas'd eyes, embower'd from the light,
Enshaded in forgetfulness divine:

O soothest Sleep! if so it please thee, close
In midst of this thine hymn my willing eyes,
Or wait the "Amen" ere thy poppy throws
Around my bed its lulling charities.

Then save me, or the passèd day will shine
Upon my pillow, breeding many woes, —
Save me from curious Conscience, that still lords
Its strength for darkness, burrowing like a mole;
Turn the key deftly in the oilèd wards,
And seal the hushèd Casket of my Soul.

John Keats

Epilogue

3. אלגיה (השושנה החולה)

שושנה, חולה הנך!
התולע הנסתר
במעופו בליל
בסופה מיללת,
מצא את מיטתך,
ערש־גיל אדום מדם:
ואהבתו החשאית, העכורה
את חיך קטעה.
ויליאם בלייק

4. קינה

לילה זה, לילה זה,
כל לילה ולילה,
אש וברד ואור־הנר,
והמושיע את נשמתך יקבל.

וכשתחלוף מכאן,
כל לילה ולילה,
אל ביצת הקנים תבוא לבסוף,
והמושיע את נשמתך יקבל.

אם אי־פעם נעל ומכנס נתת,
כל לילה ולילה,
שב לך ולבש אותם,
והמושיע את נשמתך יקבל.

אם נעל ומכנס מעולם לא נתת,
כל לילה ולילה,
הקנים ידקרוך עד העצם,
והמושיע את נשמתך יקבל.

וכשתחלוף מעל ביצת הקנים,
כל לילה ולילה,
אל גשר האימים תבוא לבסוף,
והמושיע את נשמתך יקבל.

וכשתחלוף מעל גשר האימים,
כל לילה ולילה,
אל אש־המצרף תבוא לבסוף,
והמושיע את נשמתך יקבל.

אם אי־פעם נתת בשר או משקה,
כל לילה ולילה,
האש לא תכלה אותך לעולם,
והמושיע את נשמתך יקבל.

אם בשר או משקה מעולם לא נתת,
כל לילה ולילה,
האש תכלה אותך עד עצם,
והמושיע את נשמתך יקבל.

Mean wretches' grief can touch,
So soft, so sensible my breast,
But ah! I fear, I pity his too much.

**Belinda And Second Woman
(Repeated by Chorus)**

Fear no danger to ensue,
The Hero Loves as well as you,
Ever gentle, ever smiling,
And the cares of life beguiling,
Cupid strew your path with flowers
Gather'd from Elysian bowers.

Dance (Aeneas enters with his train)

Belinda

See, your Royal Guest appears,
How Godlike is the form he bears!

Aeneas

When, Royal Fair, shall I be blest
With cares of love and state distress?

Dido Fate forbids what you pursue.

Aeneas

Aeneas has no fate but you!
Let Dido smile and I'll defy
The feeble stroke of Destiny.

Chorus

Cupid only throws the dart
That's dreadful to a warrior's heart,
And she that wounds can only cure the smart.

Aeneas

If not for mine, for Empire's sake,
Some pity on your lover take;
Ah! make not, in a hopeless fire
A hero fall, and Troy once more expire.

Belinda

Pursue thy conquest, Love; her eyes
Confess the flame her tongue denies.

A Dance

Chorus

To the hills and the vales,
to the rocks and the mountains
To the musical groves
and the cool shady fountains.
Let the triumphs of love and
of beauty be shown,
Go revel, ye Cupids, the day is your own.

The Triumphant Dance

**ידו ואניאס -
אופרה בשלוש מערכות**

לברית: נחום טייט
פתיחה

מערכה ראשונה

תמונה: הארמון
(נכנסות דידו, בלינדה ובנות הלוויה)

בלינדה

הסירי עננה מעל מצחך,
הגורל שועה לרצונך,
ממלכתך צומחת,
עינוגך שופעים,
המזל הטוב מאיר פניו, וכן שומה גם עלייך.

מקהלה

סור העצב, סורי דאגה,
אל לאבל לקרב ליפיהתואר.

דידו

הא! בלינדה, לבי דוה בי,
ואל לי לגלות צפונותי.
השלווה ואני זרות זו לזו,
אערוג עד אשר ייודע יגוני,
אך לא ארצה כי ינחשוהו.

בלינדה האבל גובר עת ייסתר,

דידו זה שלי אל לו לראות אור.

בלינדה

אם כך, אומר זאת: האורח מטרויה
חדר אל צפונות מחשבתיך,
אין ברכה גדולה מזו בידי הגורל
כך תחזק קרתגו וטרויה תשוב לחיים.

מקהלה

עת יתאחדו שליטים, מה מוצלח שלטונם,
כהרף עין יגברו על אויביהם וגורלם.

דידו

מנין צצו מידות כה רבות?
מה רבו הסערות, הקרבות עליהן שורר?
עוז רוחו של אנכיסס נמהל בקסמי ונוס
כה ענוג בעת שלום, אף כה אכזר בקרב!

בלינדה

כה עזים ולמודי סבל דבריו
עד אשר ימיסו אבן, וגם אותך.
איזהו הלב העיקש שלא ימוש למראה
מצוקה, יראה כאלה?

דידו

לבי שלי, למוד סערה ודאגה,
למד לחמול על הנזקק.

**Dido and Aeneas -
an opera in three acts**

Libretto: Nahum Tate
Overture

Act One

Scene: The Palace
(enter Dido, Belinda and train)

Belinda

Shake the cloud from off your brow,
Fate your wishes does allow;
Empire growing,
Pleasures flowing,
Fortune smiles and so should you.

Chorus

Banish sorrow, banish care,
Grief should ne'er approach the fair.

Dido

Ah! Belinda, I am prest
With torment not to be Confest,
Peace and I are strangers grown.
I languish till my grief is known,
Yet would not have it quest.

Belinda Grief increases by concealing,

Dido Mine admits of no revealing.

Belinda

Then let me speak; the Trojan guest
Into your tender thoughts has prest;
The greatest blessing Fate can give
Our Carthage to secure and Troy revive.

Chorus

When monarchs unite, how happy their state,
They triumph at once o'er their foes and their fate.

Dido

Whence could so much virtue spring?
What storms, what battles did he sing?
Anchises' valour mixt with Venus' charms
How soft in peace, and yet how fierce in arms!

Belinda

A tale so strong and full of woe
Might melt the rocks as well as you.
What stubborn heart unmov'd could see
Such distress, such piety?

Dido

Mine with storms of care opprest
Is taught to pity the distrest.

מערכה שנייה
תמונה: מערכה (נכנסת היידעונית)
(פרלוד למכשפות)

היידעונית
אחיות סוררות, אתן המבעיתות
את ההלך הבודד עת לילה
אתן, בצווחת עורביינהי,
נוקשות על חלונות העומדים למות,
חושו, חושו לקריאתי,
וחילקו בתהילת אסון
שבעבורו כל קרתגו תבער.
הופיעו!

(המכשפות נכנסות)
מכשפה ראשונה
אמרי, זקנה בלה, מהו רצונך.

מקהלה
נזק הוא משוש־לבנו ואסון אומנותנו.

היידעונית
מלכת קרתגו, שנואת־נפשנו,
הן נשנא כל מי שהאוסר בביתו,
עד שקיעת חמה, מה אומללה תהא,
ללא תהילה, חיים ואהבה!

מקהלה הו, הו, הו, הו, הו, הו, הו!

שתי מכשפות
עד שקיעת חמה תכלה?
אמרי, כיצד זה נעשה?

היידעונית
נסיר־טרויה, התדעו, נשלט בידי גורל
לתור אחר אדמת איטליה;
המלכה והוא כעת בצידי.

מכשפה ראשונה
הסו! הסו! קרבות ובאות קריאות המרדף.

היידעונית
אך, בתום הצידי, שדון יקרילי
בדמותו של מרקיורי עצמו,
כמו נשלח מיופיטר, יגער בו על שהייתו,
ויורה לו להפליג הלילה, על כל ספינותיו.

מקהלה הו, הו, הו, הו, הו, הו, הו!
(נכנס חייל שיכור, מחול)

שתי מכשפות
אך בטרם זאת נבצע,
נחולל סופה וסער
בשעשועי הצידי לחבל
ולהבריחם חזרה לחצר־המלוכה.

Act Two
Scene: The Cave (enter Sorceress)
(Prelude For The Witches)

Sorceress
Wayward sisters, you that fright
The lonely traveller by night
Who, like dismal ravens crying,
Beat the windows of the dying,
Appear! Appear at my call,
and share in the fame
Of a mischief shall make all Carthage flame.
Appear!

(enter Enchantresses)
First Witch
Say, Beldam, say what's thy will.

Chorus
Harm's our delight and mischief all our skill.

Sorceress
The Queen of Carthage, whom we hate,
As we do all in prosp'rous state,
Ere sunset, shall most wretched prove,
Depriv'd of fame, of life and love!

Chorus Ho, ho, ho, ho, ho, ho! (etc.)

Two Witch
Ruin'd ere the set of sun?
Tell us, how shall this be done?

Sorceress
The Trojan Prince, you know, is bound
By Fate to seek Italian ground;
The Queen and he are now in chase.

First Witch
Hark! Hark! the cry comes on apace.

Sorceress
But, when they've done, my trusty Elf
In form of Mercury himself
As sent from Jove shall chide his stay,
And charge him sail tonight with all his fleet away.

Chorus Ho, ho, ho, ho, ho, ho! (etc.)
(Enter a Drunken Sailor; a dance)

Two Witch
But ere we this perform,
We'll conjure for a storm
To mar their hunting sport
And drive 'em back to court.

אף אבלם של אומללים, חסרי לב, יוכל לגעת,
כה רך, כה קשוב חזי,
אך, אבוי! לדאבוני, עליו חסה אני יותר מכך.

בלינדנה ובת־לוויה נוספת,
(אחר כך המקהלה)
חששך הסירי, שלום לסכנה,
הן הגיבור אוהב כמותך,
כולו אומר עדנה ונועם,
וכל מדווח־חיים מפריח.
קופידון זורה דרכך בפרחים,
שלוקטו בנאות אליזיום.

מחול (נכנס אניאס עם פמלייתו)

בלינדנה
ראי, הנה אורח המלכות,
כאל נדמה הוא!

אניאס
מתי, מלכתי הנאוה, אזכה
במדווי אהבה, מצוקות שררה?
דידו הגורל אוסר על מבוקשך.

אניאס
לאניאס אין גורל מלבדך!
לו אך תחייך דיזו, ואתריס
כנגד קורנסו הדל של הגורל.

מקהלה
רק קופידון ייטיב לירות
את החץ המטיל מורא בלב איש מלחמה,
וזו הפוצעת, רק היא תוכל להביא ארוכה.

אניאס
אם לא למעני, הרי למען הממלכה,
רחמי מתי מעט על זה שאוהבך;
האי! פן באש נואשת,
ייפול הגיבור, וטרויה תחרב בשנית.

בלינדנה
אהבה, רדפי את מושא־כיבושך;
עיניה מסגירות את הלהבה, הפה יכחיש.

מחול

מקהלה
אל הגבעות והעמקים,
אל הסלעים וההרים
אל החורשות קסומות־הצליל
והמעיינות הקרירים.
הפיניו ניצחונכם, אהבה ויופי,
הוללו, מלאכי אהבה,
היום הוא יומכם.

מחול ניצחון

Spirit

Tonight thou must forsake this land,
The Angry God will brook no longer stay.
Jove commands thee, waste no more
In Love's delights, those precious hours,
Allow'd by th' Almighty Powers
To gain th' Hesperian shore
And ruined Troy restore.

Aeneas

Jove's commands shall be obey'd,
Tonight our anchors shall be weighed.

(Exit Spirit)

But ah! what language can I try
My injur'd Queen to Pacify:
No sooner she resigns her heart,
But from her arms I'm forc'd to part.
How can so hard a fate be took?
One night enjoy'd, the next forsook.
Yours be the blame, ye gods! For I
Obey your will, but with more ease could die.

Act Three

Scene: The Ships (enter the Sailors,
the Sorceress, and her Enchantresses)

Prelude

First Sailor (Repeated by Chorus)

Come away, fellow sailors,
your anchors be weighing.
Time and tide will admit no delaying.
Take a bouzy short leave
of your nymphs on the shore,
And silence their mourning
With vows of returning
But never intending to visit them more.

The Sailors' Dance

Sorceress

See the flags and streamers curling
Anchors weighing, sails unfurling.

First Witch

Phoebe's pale deluding beams
Gilding more deceitful streams.

Second Witch

Our plot has took,
The Queen's forsook.

מקהלה (העונה כהד)
במרתפנו העמוק נכין את הכסף,
נורא הוא מדי לאוויר הפתוח.

מחול ההד (מכשפות ורוחות)
תמונה: החורשה
(כננסים אניאס, דידו, בלינדה וכן הפמליה)

ריטורנלו

בלינדה (אחר כך המקהלה)
תודות לעמקי-יחן אלה,
הגבעות והעמקים השוממים הללו,
הצידי כה נאה, השעשוע כה עשיר,
נדמה כי דיאנה עצמה תגיח לאלה היערות.

מחול

בת לווייה נוספת

לרוב תפקוד את זה ההר,
לרוב תרחץ בזה המעיין,
כאן נחרץ גורלו של אקטיון,
אשר נרדף בידי כלבי הצידי שלו,
ואחרי שנפצע אנושות
התגלה, אבוי, מאוחר מדי.

בנות הלווייה של דידו מחוללות עבור אניאס

אניאס

ראי, על כידוני המעוקל
מדמם ראש המפלצת,
גיבוי חדים פי כמה מאלה
אשר קרעו לגזרים צידיה של ונוס.

דידו

השמיים מתעננים, שמעו!
כיצד הרעם מבקע את אלוני ההר.

בלינדה (אחר כך המקהלה)
חושו, חושו העירה, בשדה הפתוח
לא נמצא מחסה מעין הסערה.

(יוצאים דידו, בלינדה והפמליה)
(רוח היידעונית מופיעה בפני אניאס,
בדמות מרקורי)

רוח

עמוד, נסיך, ושמע את צו יופיטר הגדול:
הוא פוקד עליך לעזוב בזה הליל.

אניאס

הלילה?

Chorus (in the manner of an echo.)

In our deep vaulted cell the charm we'll prepare,
Too dreadful a practice for this open air.

Echo Dance (Enchantresses and Fairies)

Scene: The Grove

(enter Aeneas, Dido, Belinda, and their train)

Ritornelle

Belinda (Repeated by Chorus)

Thanks to these lovesome vales,
These desert hills and dales,
So fair the game, so rich the sport,
Diana's self might to these woods resort.

A Dance

Second Woman

Oft she visits this lov'd mountain,
Oft she bathes her in this fountain;
Here Actaeon met his fate,
Pursued by his own hounds,
And after mortal wounds
Discover'd, discover'd too late.

(A Dance to entertain Aeneas by Dido's women)

Aeneas

Behold, upon my bending spear
A monster's head stands bleeding,
With tushes far exceeding
Those did Venus' huntsman tear.

Dido

The skies are clouded, hark! how thunder
Rends the mountain oaks a sunder.

Belinda (Repeated by Chorus)

Haste, haste to town, this open field
No shelter from the storm can yield.

(exeunt Dido and Belinda and train)
(The Spirit of the Sorceress descends
to Aeneas in the likeness of Mercury)

Spirit

Stay, Prince and hear great Jove's command;
He summons thee this Night away.

Aeneas

Tonight?

שתי מכשפות
אליסה חרבה, הו, הו!
צלחה מזימתנו,
המלכה ננטשה, הו, הו!

היידעונית
כעת שומה עלינו
להטיל סערה על מאהבה באוקיינוס!
את תענוגותינו נפיק מכיליונם של אחרים,
אליסה תדמם הלילה, ומחר קרתנו
תעלה בלהבות.

מקהלה
חורבן הוא הנאה לנו
הנאה היא גדול אסונינו!
אליסה תמות הלילה, ומחר קרתנו תעלה בלהבות.

מחול (נכנסת דידו, בלינדה ובנות הליויה)

דידו
לשווא תעוצו לי כולכם
אקבול בפני ארץ ושמיים!
מדוע אקרא לארץ לשמיים?
הם אשר חברו להחריבני.
אל הגורל אפנה, בהעדר עוד אמצעים,
המחסה היחיד הנותר לאומללים.

בלינדה
ראי, גברתי, הנה מופיע הנסיך;
חזותו אומרת צער כה רב,
אומר הוא לשכנעך בנאמנותו.

(נכנס אניאס)
אניאס
מה על אניאס האבוד לעשות?
כיצד, הוד מעלתך הנאוה, אמסור לך
את צו האל, ואומר כי עלינו להיפרד?

דידו
כך, על גדות הנילוס האכזר
דמעות שווא בוכה התנין
כך פועלים צבועים ורוצחים
ומאשימים שמיים וארץ בפועלם.

אניאס
בשם כל הטוב...

דידו
בשם כל הטוב, לא עוד!
נשבעת בשם כל הטוב,
כעת ברח לממלכתך המובטחת
והנח לדידו הזנוחה למות.

Two Witch
Elissa's ruin'd, ho, ho!
Our plot has took,
The Queen's forsook, ho, ho!

Sorceress
Our next Motion
Must be to storne her Lover on the Ocean!
From the ruin of others our pleasures we borrow,
Elissa bleeds tonight, and Carthage flames
tomorrow.

Chorus
Destruction's our delight
Delight our greatest sorrow!
Elissa dies tonight and Carthage flames tomorrow.

A Dance (Enter Dido, Belinda and train)

Dido
Your counsel all is urged in vain
To Earth and Heav'n I will complain!
To Earth and Heav'n why do I call?
Earth and Heav'n conspire my fall.
To Fate I sue, of other means bereft
The only refuge for the wretched left.

Belinda
See, Madam, see where the Prince appears;
Such Sorrow in his looks he bears
As would convince you still he's true.

(enter Aeneas)
Aeneas
What shall lost Aeneas do?
How, Royal Fair, shall I impart
The God's decree, and tell you we must part?

Dido
Thus on the fatal Banks of Nile,
Weeps the deceitful crocodile
Thus hypocrites, that murder act,
Make Heaven and Gods the authors of the Fact.

Aeneas
By all that's good ...

Dido
By all that's good, no more!
All that's good you have forswore.
To your promis'd empire fly
And let forsaken Dido die.

רוח
הלילה עליך לנטוש חופים אלה,
האל הזועם לא יוכל שאני שהיה נוספת.
יופיטר מצווה עליך, בעינוגי אהבה
אל תכלה את שעוטיך היקרות.
האלים הכבירים מתירים
את הגעתך לחופי הספריון
והקמתה מאפר של טרויה.

אניאס
אמלא אחר צוו של יופיטר,
הלילה יורמו העוגנים.

(הרוח יוצא)
אבו! באילו מלים אוכל
להפיס את רוחה של מלכתי הפגועה:
זה אך פתחה את סגור לבה,
ומזרועותיה עלי לנוס.
איכה תשא גורל כה אכזר?
אמש התענגה, ובליל הבא תינטש.
בכם האשמה, אליס! שכן
כמצוותכם אעשה, אך אעדיף למות.

מערכה שלישית
תמונה: הספינות (נכנסים המלחים,
היידעונית ובנות לווייתה)

פרלוד
מלח ראשון (אחר כך המקהלה)
הלאה, אחי המלחים,
הרימו עוגן
העת והגאות אוסרים עלינו להתמהמה.
שתו והיפרדו מהר
מעלמות החן על החוף,
והשתיקו את אבלן
בשבועות חזרה,
אם כי לעולם לא תבקרנו אותן עוד.

מחול המלחים היידעונית
ראו, מתנופפים הדגלים, הנסים,
העוגנים מורמים, המפרשים מתבדרים.

מכשפה ראשונה
קרני התענועים אשר ללבנה,
מצביעות על נהרות כוזבים יותר.

מכשפה שנייה
צלחה מזימתנו,
המלכה ננטשה.

אניאס

חרף פקודת יופיטר, אשאר.
אחטא כלפי האלים, ואציית לאהבה.

דידו

לא, בוגד, המשך בדרכך;
דעתי נחושה כעת כמותך.
שום חרטה לא תקבל
להבתה הזנוחה של דיידו הפגועה.
די בכך, תאמר מה שתאמר כעת,
כי אייפעם חשבת לעזבני.

אניאס

יאמר יופיטר כל אשר בדעתו: אשאר!

דידו

הלאה, הלאה! לא, לא, הלאה!

אניאס

לא, לא, אשאר, ואציית לאהבה!

דידו

אלי מוות אחוש
אם תתמהמה עוד;
הלאה, הלאה!...

(אניאס יוצא)

אבוי, המוות אינו נמנע,
בוא יבוא המוות כי הוא הלך.

מקהלה

מוחות כבירים קושרים קשר נגד עצמם
מפנים עורף לארוכה לה כלה ליבם.

דידו

(מלאכיקופידון מופיעים בינות העננים מעל קברה)
ידך, בלינדה, האפלה אוחזת בי,
על חזך תני לי לנוח,
דבריי רבים, אך המוות פולש לתוכי;
המוות הוא אורח אהוד כעת.
כשאנוח באדמה, מי ייתן כי משוגותיי
לא יטרידו את חזך.
זכרי אותי, אך הא! שכחי את גורלי.

מקהלה

בואו, מלאכיקופידון, בכנפיים שמוטות,
לפזר ורדים על קברה.
רכים ועדינים כלבבה,
כאן שמרו, ואל תעזבו לעולם.

מחול מלאכיקופידון

Aeneas

In spite of Jove's command, I'll stay.
Offend the Gods, and Love obey.

Dido

No, faithless man, thy course pursue;
I'm now resolv'd as well as you.
No repentance shall reclaim
The injur'd Dido's slighted flame.
For 'tis enough, whate'er you now decree,
That you had once a thought of leaving me.

Aeneas

Let Jove say what he will: I'll stay!

Dido

Away, away! No, no, away!

Aeneas

No, no, I'll stay, and Love obey!

Dido

To Death I'll fly
If longer you delay;
Away, away!.....

(Exit Aeneas)

But Death, alas! I cannot shun;
Death must come when he is gone.

Chorus

Great minds against themselves conspire
And shun the cure they most desire.

Dido

(Cupids appear in the clouds o'er her tomb)
Thy hand, Belinda, darkness shades me,
On thy bosom let me rest,
More I would, but Death invades me;
Death is now a welcome guest.
When I am laid in earth, May my wrongs create
No trouble in thy breast;
Remember me, but ah! forget my fate.

Chorus

With drooping wings you Cupids come,
To scatter roses on her tomb.
Soft and Gentle as her Heart
Keep here your watch, and never part.

Cupids Dance

Avner Biron | Music Director & Conductor

The conductor Avner Biron is the founder, music director and permanent conductor of the Israel Camerata Orchestra Jerusalem. Creativity, inventiveness and originality are the watchwords for his versatile musical activities. By intensive and inspiring work, he has brought the orchestra to the highest standard in Israeli musical life, and won worldwide recognition for it. He creates original and interesting concert programs, and restores rarely performed repertoire to the Israeli concert halls, alongside renowned masterpieces. Furthermore, he encourages original Israeli compositions by commissioning works from Israeli composers, and performing them in Israel, abroad and on record.

Under Avner Biron's musical direction and leadership, the Israel Camerata relegates a considerable amount of its activities to educational programs and works with students in Jerusalem and countrywide.

The orchestra, under his direction, has successfully performed many concert tours in Israel, Europe, US and the Far East at the main concert halls in Amsterdam, Berlin, Leipzig, Munich, Bonn, Paris, New York, Washington, Los Angeles, Chicago, Alaska, Beijing and Shanghai, among others.

Biron's many recordings with the Camerata have won wide professional and public acclaim in Israel and abroad.

Avner Biron has conducted the Israel Philharmonic Orchestra, the Jerusalem Symphony Orchestra, the Sinfonietta Orchestra, and has been invited to conduct orchestras around the world. Avner Biron studied conducting at the Music Academy in Vienna and the Salzburg Mozarteum. He was the music director of several festivals, among them the "Abu-Ghosh" music festival and the "Music and Nature" festival in the Galilee. He founded the Galilee Soloists Ensemble, a virtuoso ensemble that gained international success within a short period of time and was invited on concert tours around the world.

Avner Biron was the head of the Jerusalem Academy of Music and Dance between 1994–2003. During his term, among other initiatives, he established the unique department of Arabic Music, the department for Multidisciplinary Music and the Academy Chamber Orchestra. He was a member of the standing committee of the organization of Academic Institutions for Music in Europe (AEC).

Avner Biron began his musical career as a flutist with the Israel Philharmonic Orchestra and a solo-flutist with the Israel Chamber Orchestra. He studied biology at the Hebrew University Jerusalem. His special approach to music and interpretation is influenced by extensive knowledge in Music and Science.

He has performed many recitals and chamber music concerts. He has directed many master-classes for flutists in Israel and abroad. As a teacher and educator, Avner Biron has established a new generation of senior flutists and flute teachers.

In 2005 Avner Biron was awarded the Minister of Education Prize for excellence and artistic achievements over many years and for his contribution to musical life in Israel.

Mr. Ian K. Karan, Chairman and founder of Capital Intermodal, a highly successful container leasing company is also the past President of the Institute of International Container Lessors, New York, a member of the Plenum of the Hamburg Chamber of Commerce and Curator of the Friends of the Laeiszhalle (Music Hall) as well as of the Center for Cardiology and Cardiovascular Surgery in Hamburg.

Mr. Karan supports a number of cultural, social as well as sport institutes and organizations in Hamburg, his main emphasis is on integrative projects and the training and development of youth. He is also an admirer and sponsor of culture and the arts, including the Hamburg Ballet, the Hamburg State Opera and most recently the Israel Camerata Jerusalem. For his social and cultural engagement, Mr. Karan was honored with the highest Order of Merit from the President of the German Republic.

Capital Intermodal and Mr. Karan are most proud to be the main sponsor of the Israel Camerata Jerusalem bringing beautiful music to the people of Jerusalem and Israel.

The Israel Camerata Jerusalem

The Israel Camerata, Jerusalem Orchestra was founded in 1984 by Professor Avner Biron. Within a short while, the orchestra has gained an important place in Israeli musical life and is considered among the high quality, leading Israeli orchestras, as well as one of the best chamber orchestras in the world.

Avner Biron's professional and uncompromising work with the orchestra, the combination of immigrant musicians with Israeli-born ones, as well as original and unique concert programs, have all made the Camerata into a highly distinguished orchestra, a fact manifested by the highest performance standards and stylistic awareness.

The orchestra has a wide and loyal audience comprising several thousands of music lovers, and has several subscription series in Jerusalem, Tel Aviv, Haifa, Rehovot, Ganei Tikva and Modi'in. It performs regularly throughout the country, from Kiryat Shmona in the north to Eilat in the south.

The orchestra has a unique and decisive influence on the development of original Israeli music. For the past 20 years, the Camerata has been commissioning works from Israeli composers. These works are recorded by the Camerata and performed in Israel and on tours

abroad.

In 1996, the municipality of Jerusalem invited the Camerata to move there. As an orchestra based in Jerusalem, it enjoys the support of the Jerusalem Foundation and the Municipality of Jerusalem.

The orchestra consecrates special activities to the city of Jerusalem. In addition to the regular subscription series, it initiated an educational program for kindergartens and schools. Furthermore, the orchestra initiated a concert series named "Praise to Jerusalem", in which it performed works that were inspired by the city, as well as specially commissioned works from renowned international composers. The orchestra initiated a unique concert series at YMCA hall and it performs in special outdoors concerts all around Jerusalem.

Apart from its professional and cultural pedigree, the orchestra is widely involved in musical education in Israel, by instilling music appreciation among Jewish and Arab Israeli children. For example, it initiated concerts and educational activities for 3,000 children at the north of Israel, including the municipalities of the northern and upper Galilee. This project is planned for children from the Jewish, Arab, Cherkess and Bedouin populations.

The 25th Season

The Human Voice

Concert no. 3

Dido and Aeneas

Avner Biron, conductor

Henry Purcell (1659-1695) | Chacony in g minor for strings

Benjamin Britten (1913-1976) | Serenade for tenor, horn and strings, op. 31

Olivier Dumait, tenor | **Alon Reuven**, horn

Henry Purcell (1659-1695)

Dido and Aeneas

An opera in three acts

Libretto by Nahum Tate

Catherine King, Dido

Olivier Dumait, Aeneas

Daniella Lugassy, Belinda

Alon Harari, Sorceress

Hadas Faran-Asia, Second woman

Hagar Sharvit, First witch

Anat Wengier, Second witch

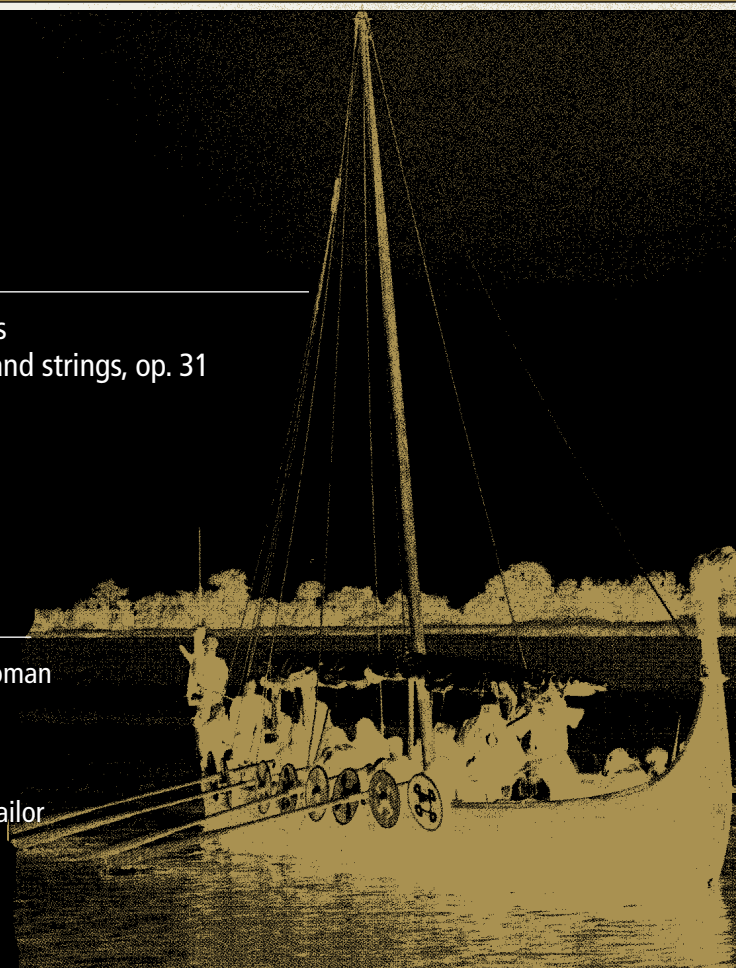
Hagar Sharvit, Spirit

Rafael Zanzoori/Guy Pelc, Sailor

Courtiers, Witches and Sailors:

The Moran Singers Ensemble,

Naomi Faran, music director

- **Haifa** | Auditorium Rappaport, Wednesday, 18th February 2009 at 20:30
- **Tel Aviv** | Tel Aviv Museum of Art, Friday, 20th February 2009 at 14:00;
Saturday, 21st February 2009 at 20:30; Sunday, 22nd February 2009 at 20:30
- **Jerusalem** | Henry Crown Hall, Jerusalem Theatre, Monday, 23rd February 2009 at 21:00

Guest Musicians: Daria Chaplin - viola; Shira Mani - cello; Dmitri Rozenzweig - bass; Michael Meltser - recorder; Yair Avidor - theorobo

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM

MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON

Program notes: Kedem Berger Design: Hagit Maimon